

6 maja 2016 r.

INFORMACJA O DECYZJI MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

5 maja 2016 r. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Pan Piotr Gliński poinformował mnie o podjęciu decyzji w sprawie połączenia Muzeum II Wojny Światowej oraz Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 r. Nowa placówka nosić ma nazwę Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, będzie jednak z formalnego punktu widzenia zupełnie nową instytucją, a jej statut i szczegółowy program działalności zostaną dopiero opracowane. Pociągnie to za sobą także automatyczne odwołanie dotychczasowej dyrekcji, a w efekcie otworzy możliwość zmiany całej dotychczasowej koncepcji Muzeum, a zwłaszcza przebudowy jego wystawy stałej.

Pan Minister Gliński zaznaczył w swoim piśmie, że jego decyzja nie oznacza zamiaru tematycznego ograniczenia powstającej obecnie wystawy stałej Muzeum II Wojny Światowej. Jednocześnie jednak zapowiedział on, że „nowa placówka opowiadać będzie historię wydarzeń z lat 1939-1945 uwzględniając specyfikę i tragizm polskich doświadczeń”, czego kamieniem milowym ma stać się „wyeksponowanie faktu, że ten największy w dziejach nowożytnego świata konflikt rozpoczął się atakiem Niemiec na Polskę 1 września 1939 roku”. Temu ostatniemu celowi służyć ma powiązanie Westerplatte z Muzeum II Wojny Światowej.

Pragnę podkreślić, że tworzona obecnie wystawa główna Muzeum II Wojny Światowej już teraz spełnia wszystkie wymogi, które wymienił Pan Minister. Bardzo obszernie ukazuje ona zarówno tragiczne doświadczenia obywateli polskich w latach wojny, jak i obronę Westerplatte we wrześniu 1939 r. Zostało to szczegółowo przedstawione w Programie Funkcjonalno-Merytorycznym, który przekazałem Panu Ministrowi w styczniu b.r. W moim przekonaniu nie zachodzą więc żadne przesłanki merytoryczne, które powodowałyby konieczność rewizji kształtu wystawy.

Jednocześnie chciałbym przypomnieć, że zgodnie z art. 5a ustawy o muzeach, warunkiem połączenia Muzeum II Wojny Światowej z Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 r. jest pozytywne zaopiniowanie decyzji Pana Ministra przez Radę ds. Muzeów. Oczekuję, że

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego dopełni ustawowego obowiązku konsultacji tak ważkiej decyzji.

Chciałbym wierzyć, że zapowiedziane przez Pana Ministra zmiany organizacyjne nie spowodują sparaliżowania procesu produkcji i instalacji wystawy głównej Muzeum II Wojny Światowej, który jest już obecnie bardzo zaawansowany. Biorąc jednak pod uwagę negatywne opinie wyrażane o naszym Muzeum m.in. przez Sekretarza Stanu w MKiDN Pana Jarosława Sellina, mam wszelkie powody obawiać się, iż staną się one pretekstem do ingerencji w treść wystawy i jej podporządkowania bieżącym potrzebom politycznym.

Pragnę także wyrazić oczekiwanie, że Pan Minister Piotr Gliński spełni swoją obietnicę, wyrażoną w trakcie rozmowy ze mną 18 kwietnia b.r., upublicznienia czterech recenzji wystawy głównej Muzeum II Wojny Światowej, zamówionych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Liczę, że ujawnią się też sami recenzenci i staną do merytorycznej debaty z historykami Muzeum II Wojny Światowej i członkami jego Kolegium Programowego, którzy stworzyli wystawę główną Muzeum II Wojny Światowej.

Prof. dr hab. Paweł Machcewicz

Dyrektor Muzeum II Wojny Światowej